

Społeczno-kulturowe aspekty komunikacji z obywatelami Ukrainy

kpt. SG Katarzyna Karras-Harasymowicz
Kierownik Zespołu do Spraw Migracji
Zakładu do Spraw Cudzoziemców
Ośrodka Szkoleń Specjalistycznych Straży Granicznej w Lubaniu

Podstawowe informacje o Ukrainie

UKRAINA

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- **Ukraińcy** stanowią 77,8% ogółu ludności,
- **Rosjanie** – 17,2% (na południowo-wschodniej Ukrainie, stanowiąc w obwodach: donieckim – 38,2%, ługańskim – 39%, charkowskim – 25,6%, dniepropietrowskim – 24,7%, odeskim – 20,7%, zaporskim – 17,6%, chersońskim – 14,1%, mikołajewskim – 14,1%. Oprócz tego w ówczesnej Autonomicznej Republice Krym odsetek Rosjan wynosił 58,3%, a w Sewastopolu – 71,6%).),
- **Tatarzy** – 0,7% (Tatarzy krymscy – 0,5%),
- **Białorusini** – 0,6% (zamieszkują przede wszystkim wschód kraju),
- **Mołdawianie** – 0,5% (z których aż ponad 70% zwarcie żyje w dwóch południowo-zachodnich regionach graniczących z Mołdawią, Rumunią oraz *de facto* Naddniestrzem, tj. w obwodach odeskim oraz czerniowieckim),
- **Bułgarzy** – 0,4% (z których trzy czwarte zamieszkuje w sposób zwarty obwód odeski – obszar Budziaku),
- **Węgrzy** – 0,3% (którzy w prawie stu procentach zamieszkują w obwodzie zakarpackim, z czego większość, na obszarze rejonów przygranicznych z Węgrami)
- ponadto gł. Polacy, Rumuni, Żydzi, Ormianie, Grecy, Cyganie, Azerbejdżanie;

RELIGIA

Większość mieszkańców Ukrainy deklaruje przynależność do chrześcijaństwa (83,8 %). Wyznawców islamu jest 1,2 %, judaizmu 0,1%*.

- Prawosławni – 61,1 %
- Grekokatolicy – 8,5 % - *zamieszkują głównie zachodnią część kraju*
- Rzymskokatolicy – 1,7 % - *zamieszkują głównie zachodnią i środkową część kraju*
- Protestanci – 1,3 %
- Muzułmanie – 1,05 %
- Żydzi – 0,3 %

Religie/kościół	Liczba wiernych	Procent ludności
<u>Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Moskiewskiego</u>	23 100 000	50,8%
<u>Ukraiński Kościół Prawosławny Patriarchatu Kijowskiego</u>	4 000 000	8,8%
<u>Kościół katolicki obrządku bizantyjsko-ukraińskiego</u>	3 850 000	8,5%
<u>Kościół rzymskokatolicki</u>	757 000	1,67%
Autokefaliczny Kościół Prawosławny	639 000	1,41%
<u>Islam</u>	477 051	1,05%
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan Baptystów	452 000	0,99%
Kościół Starowierczy	415 000	0,91%
Ewangeliczna Unia Zielonoświątkowa	374 400	0,82%
<u>Świadkowie Jehowy</u>	150 000	0,33%
<u>Judaizm</u>	136 300	0,3%

Święta i obrzędy

Powszechnie uważa się Ukraińców za gościnnych i otwartych ludzi. Spotkania towarzyskie czy wspólne biesiadowanie są wpisane w ukraińską mentalność i sposób bycia.

W dni wolne od pracy, ulice, parki, kawiarnie pełne są ludzi, którzy często całymi rodzinami, w taki sposób spędzają czas wolny.

Na Ukrainie zarówno świąteczna jak i codzienna obyczajowość to mieszanka ludowości, religijności , ale także świeckości oraz współczesnego konsumpcjonizmu, a wszystko to dodatkowo podsiąknięte jest tradycjami wywodzącymi się z dawnych wierzeń pogańskich.

Rizdwo Chrystowe (Boże Narodzenie) 7-9 stycznia.

W przeddzień tych świąt obchodzi się Świat-Weczir (Wigilię). W tym dniu czeka się na pierwszą gwiazdkę, a potem zasiada się do stołu, na którym powinno znajdować się dwanaście potraw, m.in. kapuśniak (również popularna jest zupa owocowa), kutia z miodem, makiem i rodzynkami, potrawy rybne, pierogi oraz uzwar (kompot z suszonych owoców). Po rodzinnej kolacji rozdawane są prezenty. W następnym dniu - wieczorem domy (szczególnie na wsi) odwiedzane są przez kołédników, którzy zbierają prezenty.

Święto Jordanu (Chrzest Pański), które chrześcijanie obrządku prawosławnego i grekokatolickiego obchodzą 19 stycznia. Niektórzy wierni kąpią się tego dnia w rzekach zmywając z siebie grzechy. Gdy woda jest zamarznięta, robią otwór w lodzie, najczęściej w kształcie krzyża. Najpierw miejsce rytualnej kąpieli jest święcone przez księży prawosławnych, następnie można do niego wejść. Wystarczy na chwilę, trzeba jednak 3 razy zanurzyć się całkowicie.

Święto Maslenicy - ten obyczaj w kulturze ukraińskiej wiąże się z pożegnaniem zimy i powitaniem wiosny. Obchodzony jest w ostatnim tygodniu przed Wielkim Postem. Elementami tego święta są taniec oraz wspólne jedzenie blinów (naleśniki), które wg dawnych wierzeń, mają dodawać cząstkę słonecznego ciepła i siły.

Wetykdeń (Wielkanoc) – ważne święto religijne. Tradycyjnie w noc wielkanocną (z soboty na niedzielę) należy wziąć udział w całonocnym nabożeństwie. Do cerkwi przychodzi się z koszyczkiem wypełnionym pisankami i paschą. O północy zaczyna się Chresnyj chid, a całe nabożeństwo trwa do rana. Niedzielę Wielkanocną rozpoczyna się od rodzinnego śniadania.

Hrobki – święto zmarłych, które zgodnie z tradycją, obchodzone jest na Ukrainie tydzień po Wielkanocy. Tego dnia krewni zmarłych spotykają się na ukraińskich cmentarzach i rozpoczynają biesiadę. Według tradycji należy podzielić się jedzeniem i wodą ze zmarłymi. Często przy tej okazji wznosi się symboliczny toast (kieliszek wódki). Według tradycji najpierw powinno się rozlać alkohol do kieliszków zgromadzonych, a resztę wylać na grób, dopiero po tym, żywi mogą wypić zawartość swojego kieliszka.

Kupała – święto obchodzone 7 lipca. Kiedyś tylko pogańskie, obecnie połączone z chrześcijańskim dniem Św. Jana Chrzciciela. Rozrywką tego święta są skoki przez ognisko, które wykonuje się do dziś. Kiedyś uważano, że najsprytniejszy skok przyniesie dużo zdrowia. Jeżeli komuś skok się nie udał mogło to oznaczać, że cały rok będzie miał kłopoty. Z tradycją dnia Św. Jana wiąże się puszczanie przez dziewczęta wianków na wodę. Od dawna wierzono, że w tę noc kwitnie magiczny kwiat paproci, a ten, kto go znajdzie, zdobędzie wszystkie skarby ziemi.

Dni wolne od pracy w Ukrainie

- 1 stycznia – Nowy Rok;
- 7 stycznia – Prawosławne Boże Narodzenie;
- 8 marca – Międzynarodowy Dzień Kobiet;
- Wielkanoc – święto ruchome (w 2022 r. przypada 24-25 kwietnia);
- 1 maja – Święto Pracy;
- 9 maja – Świętowany od 2016 roku Dzień Zwycięstwa nad Nazizmem w II Wojnie Światowej;
- 16 czerwca – Święto Trójcy Świętej (prawosławne Zielone Świątki);
- 28 czerwca – Święto Konstytucji;
- 24 sierpnia – Dzień Niepodległości (na Ukrainie obchodzone bardzo uroczyście. W tym dniu odbywają się parady, pokazy, pikniki czy koncerty);
- 14 października – Dzień Obrońców Ukrainy. (14 października 1942 utworzona została Ukraińska Armia Powstańcza, walcząca o stworzenie niezależnego kraju i zwalczanie okupacyjnych władz niemieckich, radzieckich i polskich. Obchody tego święta, mają często charakter skrajnie nacjonalistyczny);
- 25 grudnia – dzień wolny od pracy (od 2017 r.) - rzymskokatolickie Boże Narodzenie

Ogólne warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium RP

Ogólne warunki wjazdu i pobytu cudzoziemców na terytorium RP

Cudzoziemiec, który przekracza granicę, jest obowiązany posiadać:

- ważny dokument podróży;
- ważną wizę lub inny ważny dokument uprawniający go do wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i do pobytu na tym terytorium, jeżeli są wymagane;
- zezwolenie na wjazd do innego państwa lub zezwolenie na pobyt w innym państwie, jeżeli zezwolenia takie są wymagane w przypadku przejazdu tranzytem.

Art. 23. Ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2354 z późn. zm.)

ПАСПОРТ
PASSPORT

Номер паспорта/ *Passport No.*

UKR

XX000000

TKACHENKO/TKACHENKO

МАР'ЯНА/MARIANA

УКРАЇНА/UKRAINE

Запис №/ Record No.

24 CEP/AUG 91

19910824-00026

Місце народження/ *Place of birth*

Ж/Ф

M. KIIB/UKR

Орган, що видав/ *Authority*

12 CI4/JAN 15

XXXX

Підпис пред'явника/ *Holder's signature*

12 CI4/JAN 25

11/27-

[illegible]

XX000000<0UKR9108242F25011211991082400026<86

UKRAINE PASSPORT

ПАСПОРТ
PASSPORT

УКРАЇНА

UKRAINE

Тип/ Type

Код држави/ *Country code*

Номер паспорта/ *Passport No.*

P

UKR

XX000000

Прізвище/ *Surname*

TKACHENKO/TKACHENKO

Ім'я/ *Given Names*

МАР'ЯНА/MARIANA

Громадянство/ *Nationality*

УКРАЇНА/UKRAINE

Дата народження/ *Date of birth*

24 CEP/AUG 91

Запис №/ Record No.

19910824-00026

Стать/ Sex

Місце народження/ *Place of birth*

Ж/Ф

M. KYIV/UKR

Дата видачі/ *Date of issue*

Орган, що видав/ *Authority*

15 BEP/SEP 14

XXXX

Дата закінчення строку дії/ *Date of expiry*:

Підпис пред'явника/ *Holder's signature*

15 BEP/SEP 24

[illegible]

XX000000<0UKR9108242F24091571991082400026<82

ПРОЇЗНИЙ ДОКУМЕНТ
ДИТИНИ

УКРАЇНА

УКРАЇНА UKRAINE

ПРОЇЗНИЙ ДОКУМЕНТ
ДИТИНИ
TRAVEL DOCUMENT
OF A CHILD

Тип / Type

Код держави / Code of State

Документ № / Document №

Прізвище / Surname

Ім'я / Given names

Громадянство / Nationality

Дата народження / Date of birth

Стать / Sex

Місце народження / Place of birth

Дата видачі / Date of issue

Орган, що видав / Authority

Дійсний до / Date of expiry

ЗРАЗОК

Wiza – długoterminowa
typu D

Polska karta pobytu

Sekretariat Generalny

- > PRADO
- > Szukaj według państwa dokumentu
- > Szukaj według tytułu dokumentu
- > Glosariusz PRADO
- > Uznawane dokumenty podróży
- > Sprawdzaj ważność numerów dokumentów
- > Kontakty PRADO
- > PRADO Najczęstsze pytania FAQ

PRADO - Publiczny rejestr on-line autentycznych dokumentów tożsamości i dokumentów podróży

Zawarte w tej bazie danych informacje dotyczące europejskich dokumentów tożsamości i dokumentów podróży **nie są jeszcze kompletne**; w dalszym ciągu brakuje niektórych dokumentów i wersji dokumentów. Prosimy o ponowne odwiedzenie tej strony wkrótce i sprawdzenie, czy poszukiwany przez Państwa dokument został już umieszczony w naszej bazie danych.

Niezależnie od pochodzenia dokumentu, ze wszystkimi pytaniami proszę się zwracać do krajowego punktu kontaktowego. Jedynie tam będzie można uzyskać informacje (w tym również szczegółowe informacje o dokumentach zagranicznych).

Sprawdzając elementy zabezpieczające dokumentów: DOTYKAJ, OGLĄDAJ, ZMIENIAJ KĄT PATRZENIA!

Najnowsze dokumenty

BEL - Belgia • ROYAUME DE BELGIQUE_KONINKRIJK BELGIË_KÖNIGREICH BELGIEN •

> **BEL-BO-11004** - IDENTITEITSKAART_CARTE
D'IDENTITE_PERSONAL AUSWEIS_IDENTITY CARD

B - Dowód tożsamości

Data wprowadzenia do obiegu:
16/11/2021

ЗРАЗОК

УКРАЇНА

ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ

UKRAINE

PASSPORT OF THE CITIZEN OF UKRAINE

Прізвище/ Surname

ТКАЧЕНКО

TKACHENKO

Ім'я/ Name

МАР'ЯНА

MARIANA

По батькові/ Patronymic

ІВАНІВНА

Стать/ Sex

Ж/Ф

Дата народження/ Date of birth

24 08 1991

Дійсний до/ Date of expiry

13 12 2025

Громадянство/ Nationality

Україна/UKR

Запис №/ Record No.

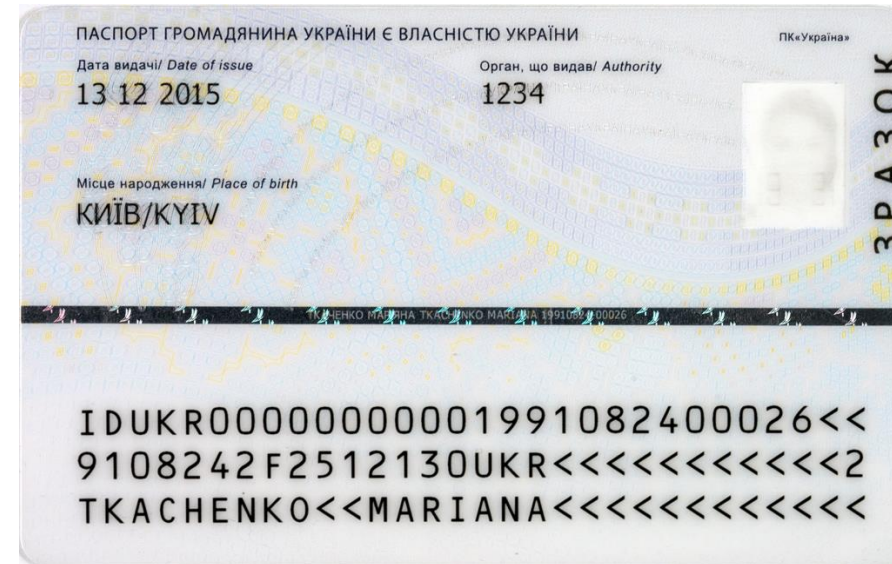
19910824-00026

Документ №/ Document No.

000000000

Цей паспорт України є дійсним лише за умови, якщо його носій є громадянином України, зареєстрованим за місцем свого проживання, не перебуває на військовій службі та не має судимості.

Цей документ є дійсним лише за умови, якщо його носій є громадянином України.

Dowód osobisty - biometryczny

Warunki wjazdu obywateli państw trzecich

Pobyt krótkoterminowy –
rozporządzenie 2016/399
kodeks graniczny Schengen

Pobyt długoterminowy –
ustawa o cudzoziemcach

WARUNKI WJAZDU NA POBYT KRÓTKOTERMINOWY

Okres pobytu nieprzekraczający 90 dni w każdym okresie 180-dniowym

- ważny dokument podróży uprawniający do przekroczenia granicy i spełniający następujące kryteria: jest on ważny przynajmniej trzy miesiące po planowanej dacie wyjazdu z terytorium państw członkowskich; został wydany w okresie ostatnich 10 lat;
- posiadają oni ważną wizę krótkoterminową, jeżeli jest ona wymagana zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001, chyba że posiadają ważny dokument pobytowy wydany przez inne państwo Schengen lub ważną wizę długoterminową wydaną przez inne państwo Schengen;
- uzasadnią cel i warunki planowanego pobytu oraz posiadają wystarczające środki utrzymania, zarówno na czas trwania planowanego pobytu, jak i na powrót do ich państwa pochodzenia lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że uzyskają zezwolenie na wjazd na jego terytorium, lub jeżeli mają możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem;
- nie są osobami, wobec których dokonano wpisu do celów odmowy wjazdu w SIS;
- nie są uważani za stanowiących zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego lub stosunków międzynarodowych żadnego z państw członkowskich, a w szczególności nie dokonano wobec nich, na tej podstawie, wpisu do celów odmowy wjazdu w krajowych bazach danych państw członkowskich.

WARUNKI WJAZDU NA POBYT DŁUGOTERMINOWY

Cudzoziemiec przekraczający granicę na wjazd na terytorium RP na pobyt długoterminowy zobowiązany jest uzasadnić cel i warunki planowanego pobytu oraz posiadać i okazać na żądanie:

- ważny dokument podróży;
- ważną wizę długoterminową lub ważny dokument pobytowy wydane przez władze polskie;
- dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego
- środki finansowe wystarczające na pokrycie kosztów planowanego pobytu oraz podróży powrotnej do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub kosztów tranzytu do państwa trzeciego, które udzieli pozwolenia na wjazd, albo dokument potwierdzający możliwość uzyskania takich środków zgodnie z prawem.

Dokumenty podróży obywateli państw trzecich są systematycznie stemplowane przy wjeździe i wyjeździe.

Stempla wjazdowego nie umieszcza się m.in.. w:

- dokumentach podróży obywateli państw trzecich, którzy przedstawiają kartę pobytu (art. 11 KGS, zalecenia Komisji),
- dokumentach podróży obywateli Andory, Monako i San Marino,
- dokumentach podróży głów państw, dygnitarzy, których przyjazd został oficjalnie zapowiedziany z wyprzedzeniem drogą dyplomatyczną,
- licencjach pilotów/certyfikatach członków załogi.

Karta Polaka

Dokument potwierdzający
przynależność do Narodu Polskiego.

Posiadacz Karty Polaka ma prawo do:

- zwolnienia z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę oraz podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej na takich samych zasadach co obywatele polscy;
- odbywania studiów, studiów doktoranckich oraz innych form kształcenia, a także uczestniczenia w badaniach naukowych i pracach rozwojowych;
- korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej w stanach nagłych;
- ulgi 37% przy przejazdach w Polsce w pociągach osobowych, pospiesznych i ekspresowych, na podstawie biletów jednorazowych;
- bezpłatnego wstępu do wybranych muzeów państwowych w Polsce;
- pomocy konsula w sytuacji zagrożenia życia lub bezpieczeństwa, w ramach jego kompetencji, z zastosowaniem i poszanowaniem zwyczajów i prawa międzynarodowego,
- zwolnienia z opłat konsularnych za:
 - przyjęcie i rozpatrzenie wniosku o wydanie wizy krajowej w celu korzystania z uprawnień wynikających z posiadania Karty Polaka;
 - przyjęcie i opracowanie wniosku o nadanie obywatelstwa polskiego;
- otrzymania świadczenia pieniężnego na częściowe pokrycie utrzymania w Polsce w przypadku złożenia wniosku o pobyt stały. Świadczenie pieniężne przyznaje się na okres do 9 miesięcy;
- pierwszeństwa przy ubieganiu się o pomoc finansową przeznaczoną na wspieranie Polaków za granicą.

Formy ochrony udzielane cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
(t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1108 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach
(t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa
(t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 583 z późn. zm.)
- Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami
(D. Urz. UE z dn. 7.8.2001 r., L Nr 212 s. 12)
- Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony
(D. Urz. UE z dn. 4.3.2022 r., L Nr 71 s. 1)

Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej cudzoziemcowi udziela się ochrony przez:

- nadanie statusu uchodźcy;
- udzielenie ochrony uzupełniającej;
- udzielenie azylu;
- udzielenie ochrony czasowej.

Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach

Cudzoziemcowi udziela się zgody na pobyt ze względów humanitarnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli zobowiązanie go do powrotu:

1. może nastąpić jedynie do państwa, w którym, w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.
 - zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego, lub
 - mógłby on zostać poddany torturom albo niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, lub
 - mógłby być zmuszony do pracy, lub
 - mógłby być pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej, lub
2. naruszałoby jego prawo do życia rodzinnego lub prywatnego, w rozumieniu przepisów Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., lub
3. naruszałoby prawa dziecka, określone w Konwencji o prawach dziecka, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., w stopniu istotnie zagrażającym jego rozwojowi psychofizycznemu.

Zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udziela się cudzoziemcowi, jeżeli zobowiązanie go do powrotu:

może nastąpić jedynie do państwa, w którym, w rozumieniu Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r.:

- zagrożone byłoby jego prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa osobistego lub
 - mógłby zostać poddany torturom albo niehumanicznemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu, lub
 - mógłby on być zmuszony do pracy, lub
 - mógłby być pozbawiony prawa do rzetelnego procesu sądowego albo być ukarany bez podstawy prawnej
- w przypadku gdy zachodzą okoliczności do odmowy udzielenia zgody na pobyt ze względów humanitarnych, o których mowa w art. 349.*

- Dyrektywa Rady 2001/55/WE z dnia 20 lipca 2001 r. w sprawie minimalnych standardów przyznawania tymczasowej ochrony na wypadek masowego napływu wysiedleńców oraz środków wspierających równowagę wysiłków między Państwami Członkowskimi związanych z przyjęciem takich osób wraz z jego następstwami
(D. Urz. UE z dn. 7.8.2001 r., L Nr 212 s. 12)

Artykuł 5 „Istnienie sytuacji masowego napływu wysiedleńców jest ustalane decyzją Rady, podjętą kwalifikowaną większością na wniosek Komisji, uwzględniający wszelkie propozycje Państw Członkowskich przedłożenia wniosku Radzie”.

- Decyzja wykonawcza Rady (UE) 2022/382 z dnia 4 marca 2022 r. stwierdzająca istnienie masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy w rozumieniu art. 5 dyrektywy 2001/55/WE i skutkująca wprowadzeniem tymczasowej ochrony
(D. Urz. UE z dn. 4.3.2022 r., L Nr 71 s. 1)

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Ustawa określa szczególne zasady zalegalizowania pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, oraz obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka, którzy wraz z najbliższą rodziną z powodu tych działań wojennych przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa określa ponadto:

- szczególne zasady powierzenia pracy obywatelom Ukrainy, przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- pomoc zapewnianą przez wojewodów, jednostki samorządu terytorialnego oraz inne podmioty obywatelom Ukrainy;
- utworzenie Funduszu Pomocy w celu finansowania lub dofinansowania realizacji zadań na rzecz pomocy obywatelom Ukrainy;
- niektóre uprawnienia obywateli Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny;
- szczególne zasady przedłużania okresów legalnego pobytu obywateli Ukrainy oraz wydanych im przez organy polskie dokumentów dotyczących uprawnień w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

- niektóre uprawnienia obywateli polskich i obywateli Ukrainy będących studentami, nauczycielami akademickimi lub pracownikami naukowymi wjeżdżającymi z terytorium Ukrainy;
- szczególne regulacje dotyczące kształcenia, wychowania i opieki dzieci i uczniów będących obywatelami Ukrainy, w tym wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji dodatkowych zadań oświatowych w tym zakresie;
- szczególne zasady organizacji i funkcjonowania uczelni w związku z zapewnianiem miejsc na studiach dla obywateli Ukrainy;
- szczególne zasady podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej przez obywateli Ukrainy, przebywających legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jeżeli obywatel Ukrainy, przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jego **pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.**

Za legalny uznaje się także pobyt dziecka urodzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez matkę, która jest osobą określoną w zdaniu pierwszym, w okresie dotyczącym matki.

Jeżeli obywatel Ukrainy posiadający Kartę Polaka, opuścił Ukrainę w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a następnie **przybył legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** do dnia określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, i deklaruje zamiar pozostania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny w okresie 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r.**

Zezwolenie na pobyt czasowy – art. 38

Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest lub był uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, udziela się, na jego wniosek, zezwolenia na pobyt czasowy.

Wniosek o udzielenie zezwolenia na pobyt czasowy, obywatel Ukrainy składa nie wcześniej niż po upływie 9 miesięcy od dnia wjazdu, o którym mowa w art. 2 ust. 1, a nie później niż w okresie 18 miesięcy od dnia 24 lutego 2022 r.

Wniosek złożony przed upływem 9 miesięcy od dnia wjazdu wojewoda pozostawia bez rozpoznania.

Zezwolenia na pobyt czasowy, udziela się jednorazowo na okres 3 lat, licząc od dnia wydania decyzji.

Przedłużenie wizy krajowej – art.42

Jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej **przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.**, okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy **ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r.**

W dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej.

Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.

Nie dotyczy kierowcy będącego obywatelem Ukrainy wykonującego międzynarodowy transport drogowy